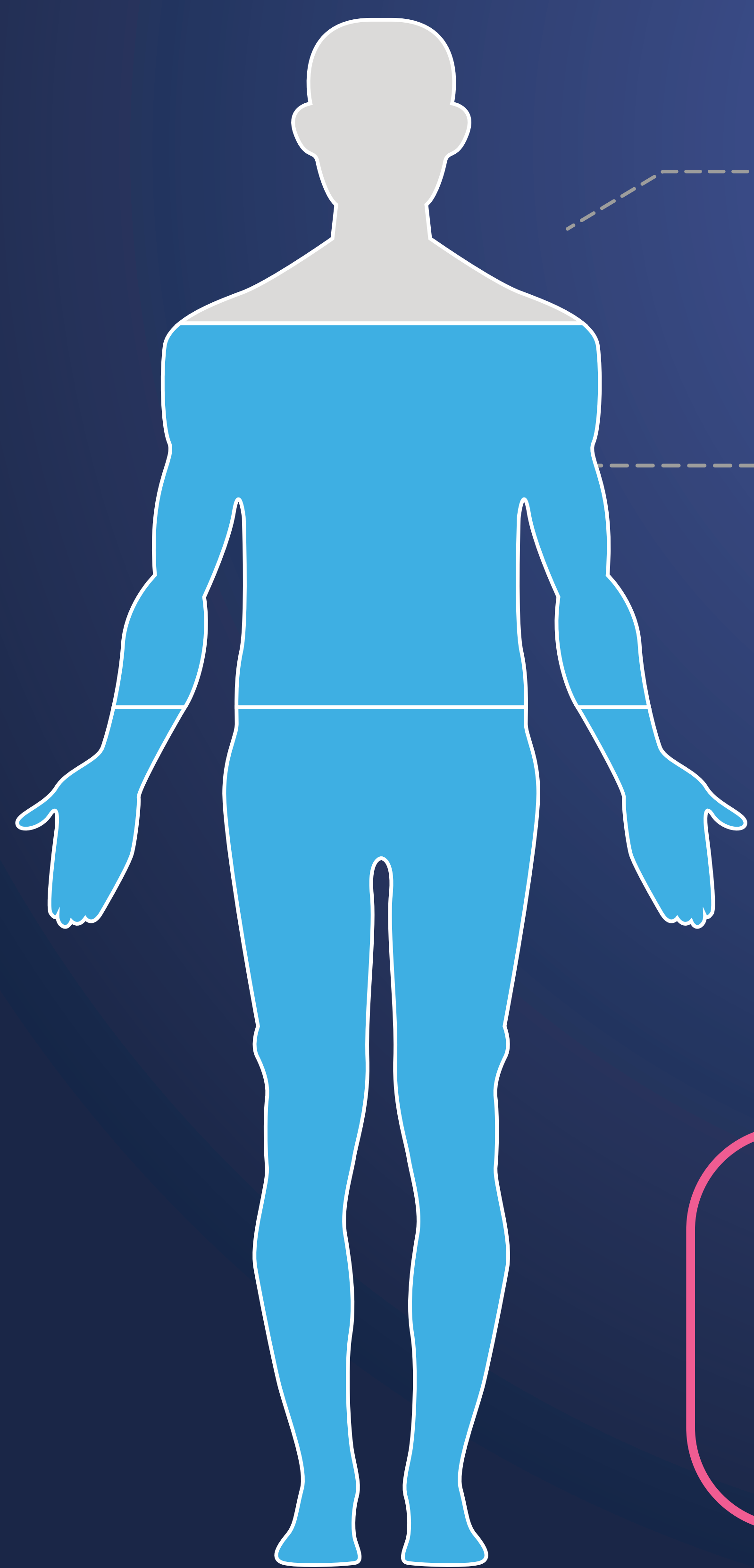

ก่อน ระหว่าง หลัง วิ่ง

ควรดื่มน้ำ
อย่างไร?

ร่างกายมีน้ำเป็นองค์ประกอบ
ประมาณ 2 ใน 3 ของร่างกาย

มีประโยชน์ในการ
ส่งเสริมการทำงานในร่างกาย เช่น

ระบบหายใจ

ระบบหัวใจ
และหลอดเลือด

ระบบการเผาผลาญ
ระบบการย่อยอาหาร

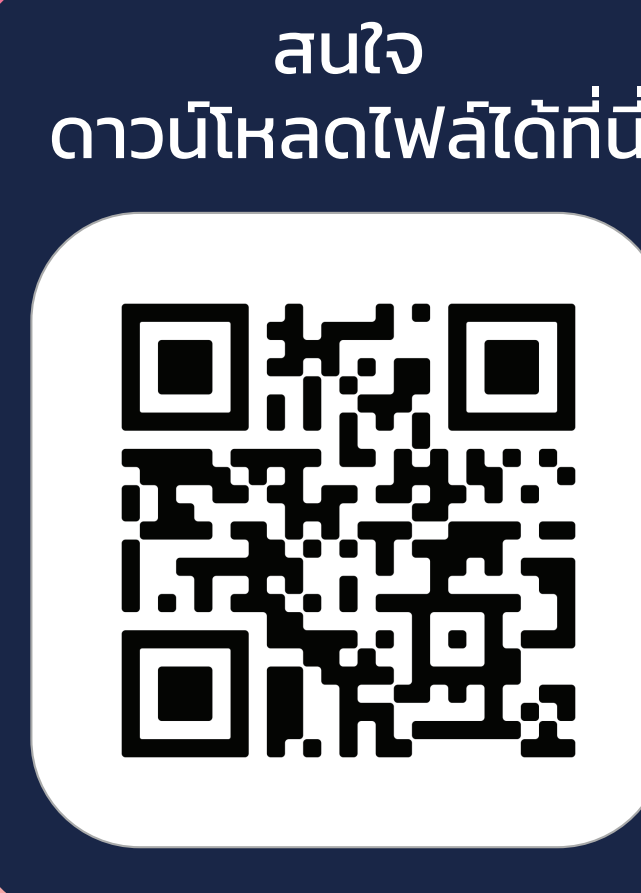

ร่างกายจะได้รับน้ำจาก
การดื่มน้ำจากอาหาร
และเครื่องดื่มต่างๆ

น้ำจะถูกขับออกทางเหงื่อ
และปัสสาวะ โดยเลือดจะเข้าไป
ฟอกของเสียที่ไต และจะขับถ่าย
ออกมาเป็นปัสสาวะนั้นเอง

ซึ่งในแต่ละวันร่างกายต้องสูญเสียน้ำประมาณ 2.5 ลิตร ทางปัสสาวะ เหงื่อ ลมหายใจ และอุจจาระ
เราจึงต้องดื่มน้ำทดแทนประมาณ 1.5-2 ลิตรเพื่อให้เพียงพอต่อวัน ในกรณีที่มีการเสียเหงื่อมากกว่าปกติ
เช่น ออกกำลังกายหนัก ควรพิจารณาการทดแทนน้ำให้ได้รับมากกว่าปกติตามไปด้วย

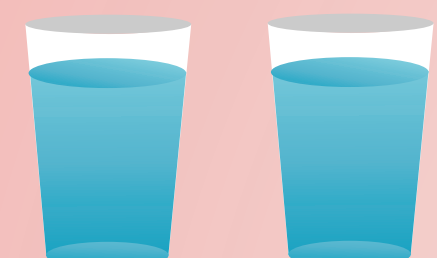
ควรดื่มน้ำตอนไหน?

สำคัญมาก

เทคนิคที่ดีที่สุด คือ การจิบน้ำเมื่อรู้สึกกระหายน้ำ

1 ก่อนวิ่ง

จิบน้ำ 1-2 แก้ว
อย่างน้อย 1 ชั่วโมงก่อนวิ่ง

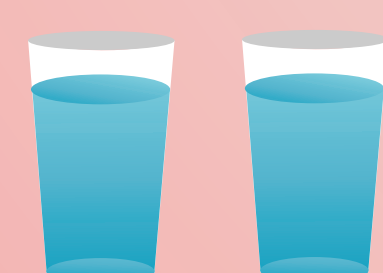
2 ระหว่างวิ่ง

จิบน้ำ ณ จุดพักแจกน้ำที่สนามเตรียมไว้ให้ หรือ
ทุก ๆ 30 นาที ในการวิ่ง

1 หลังวิ่ง

จิบน้ำ 1-2 แก้ว
ให้พอรู้สึกดับกระหาย สดชื่น

เมื่อร่างกายขาดน้ำ

อวัยวะต่าง ๆ ทำงานไม่ได้ประสิทธิภาพ
แต่ร่างกายก็จะไม่ส่งสัญญาณให้ทราบทันที
จะค่อยๆ แสดงอาการ เช่น

รู้สึกกระหายน้ำ อ่อนเพลีย อ่อนแอ และไม่สบาย

นอกจากนี้ยังพบว่าในฤดูร้อนที่มีอากาศร้อนมาก ๆ แดดจัด ๆ มักทำให้หลายคนมีอาการขาดน้ำเฉียบพลัน
ส่วนใหญ่เกิดจากภาวะร่างกายขาดน้ำและเกลือแร่เนื่องจากเสียเหงื่อมาก และต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมที่
มีอุณหภูมิสูงเป็นเวลานาน และเมื่อร่างกายขาดน้ำอาจเกิดตะคริวขึ้นระหว่างการวิ่ง ซึ่งอาจเป็นอันตราย
ต่อการบาดเจ็บของกล้ามเนื้อ ร่างกายเหนื่อยล้า อ่อนเพลียอย่างฉับพลัน

การใช้ Sport drink เครื่องดื่มเกลือแร่ จะสามารถช่วยให้ร่างกายรับน้ำได้ดีขึ้น
เทคนิค คือ การใช้วิธีจิบเครื่องดื่มเกลือแร่สลับกับน้ำเปล่า หรือเจือจางลดความเข้มข้น
หากเป็นเกลือแร่ชนิดเข้มข้น

FUN FACT

1. รู้หรือไม่ ว่าเครื่องดื่มที่มีคาเฟอีน

อาจทำให้ร่างกายสูญเสียน้ำและเกิดภาวะขาดน้ำได้ง่าย

2. รู้หรือไม่ ว่าเครื่องดื่มเกลือแร่ในท้องตลาด ส่วนมากจะเป็น hypertonic

ดังนั้นควรดื่มอย่างระมัดระวัง (อ้วน)

Sport drink คืออะไร

Sport drink เป็นเครื่องดื่มที่มีการผสมน้ำตาลและเกลือแร่
เพื่อชดเชยการเสียเหงื่อจากการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา
เนื่องจากเหงื่อที่ออกมาจากร่างกาย ประกอบด้วยน้ำและเกลือแร่
หากไม่มีการรับประทานอาหารหรือเครื่องดื่มที่มีเกลือแร่ชดเชย
เข้าไป อาจทำให้เกลือแร่ในเลือดผิดปกติ และเป็นอันตรายต่อ
สุขภาพ นอกจากนี้ยังมีน้ำตาล ซึ่งทำหน้าที่ให้พลังงานในระหว่าง
ออกกำลังกายหรือฟื้นฟูพลังงานหลังออกกำลังกายได้เช่นกัน

เครื่องดื่มเกลือแร่

แบ่งตามความเข้มข้นออกเป็น 3 ประเภท

1 ความเข้มข้นต่ำ (Hypotonic)

- มีน้ำตาลเป็นองค์ประกอบ <4%
- เหมาะสำหรับการออกกำลังกายระยะเวลานาน
- ซึ่งมีการเสียเหงื่อปริมาณมาก เครื่องดื่มประเภทนี้จะช่วยทดแทนเหงื่อ
ที่เสียไปได้เป็นอย่างดี

2 ความเข้มข้นพอเหมาะ (Isotonic)

- มีน้ำตาลเป็นองค์ประกอบ 4-6%
- เหมาะสำหรับการออกกำลังกายระยะเวลานานและมีการเสียเหงื่อปริมาณมาก
- อีกทั้งยังมีน้ำตาลปริมาณมากกว่าประเภทแรก จึงช่วยให้พลังงานในระหว่าง
การออกกำลังกายได้มากขึ้น

3 ความเข้มข้นสูง (Hypertonic)

- มีน้ำตาลเป็นองค์ประกอบ 6-10%
- เหมาะสำหรับการออกกำลังกายในเวลาไม่นาน แต่มีการใช้พลังงานมาก
- เช่น การออกกำลังกายหนักสลับเบา การเล่นกีฬา เป็นต้น
- เนื่องจากมีปริมาณน้ำตาลสูง จึงสามารถให้พลังงานได้มากและรวดเร็ว
- ไม่เหมาะสำหรับการดื่มเพื่อชดเชยเหงื่อที่เสียไป เพราะความเข้มข้นที่สูง
ทำให้ร่างกายต้องมีการดึงน้ำออกมาในลำไส้เพื่อเจือจาง ก่อนที่จะดูดซึม
น้ำตาลและเกลือแร่เข้าไป ดังนั้นอาจพบว่ายิ่งดื่มเครื่องดื่มประเภทนี้มากเท่าไร
กลับกลายเป็นยิ่งมีอาการกระหายน้ำมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

Maughan, R. J., & Murray, R. (2000). Sports drinks:
basic science and practical aspects. CRC Press.

คณะผู้จัดทำ

ส่วนเนื้อหา: วรรณษา เตชะสุขถาวร, สมภกร โชติศรีล้อมหา, ญาณิศา พุ่มสุกัณณ์, ธนภัต แซ่เล่า และกนิษฐา จตุรวิทย์
ส่วนออกแบบสิ่งพิมพ์: ธีรณัฐรัตน์ ภักดิ์ศรีสุกุล
โดย สมาคมนักกำหนดอาหารแห่งประเทศไทย